

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 01-11-2018

Αρ.Πρωτ.184660/Φ1 ΕΞ
155851 ΕΙΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
SI

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ.
-Αναστάσιο Μεγαλομούστακα
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση σε Αναφορά»
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας: ΠΑΒ 206/18-9-2018

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας και σε ανακοίνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανελλήνιας Επιστημονικής Ένωσης Διευθυντών Σχολικών Μονάδων ΠΕ, την οποία κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Μεγαλομούστακας, σχετικά με την εκπαιδευτική δράση «Η τσάντα στο σχολείο», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 11037/25-9-2018 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, κατά το διάστημα Ιανουάριος- Ιούνιος 2018, εφαρμόστηκε σε όλα τα δημόσια Δημοτικά Σχολεία της χώρας η δράση με τίτλο: «Η τσάντα στο σχολείο». Πρωταρχικοί σκοποί της δράσης είναι ο αναστοχασμός όλων των εμπλεκόμενων μερών πάνω στη φύση και την αξία των κατ' οίκον εργασιών, η ποιοτική αναβάθμιση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών και των μαθητριών, η ουσιαστική υποστήριξη της επαφής και επικοινωνίας γονέων- παιδιών προκειμένου για την ενίσχυση της πολύπλευρης ανάπτυξης των παιδιών. Για τον λόγο αυτόν μάλιστα, η πρόταση του Ι.Ε.Π. ήταν η μετονομασία της δράσης σε «Η τσάντα στο σχολείο. Ελεύθερος χρόνος στο σπίτι».

Εξάλλου, θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η εφαρμογή της δράσης έρχεται σε συμφωνία με την εγκύκλιο υπ. αριθμ. Φ7/ΦΜ/143016/Δ1/31-8-2017, σχετικά με τη λειτουργία των σχολικών μονάδων καθώς και τις εγκυκλίους υπ. αριθμ. Φ.12/428/85241/Γ1/18-08-2013 και Φ.12/342/35602/Γ1/09-05-2005, όπου -μεταξύ άλλων- αναφέρεται ότι οι εκπαιδευτικοί είναι απαραίτητο να λαμβάνουν υπόψη ότι «πρέπει να

αποφεύγεται το πλήθος των εργασιών, οι οποίες δε συμβάλλουν στην ποιοτική πρόσληψη της γνώσης, στην ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και σίγουρα δεν υποβοηθούν τον μαθητή στην οικοδόμηση τόσο των κατώτερων (γνώση, κατανόηση, εφαρμογή) όσο και των ανώτερων (ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση) βαθμίδων της γνωστικής ταξινόμιας». Στο ίδιο πλαίσιο, δίνεται και η σχετική οδηγία για τις φωτοτυπημένες εργασίες, οι οποίες θα «πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό» και να κινούνται με κατεύθυνση τη φιλοσοφία του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (ΑΠΣ).

Η δράση «Η τσάντα στο σχολείο» αποτελεί ένα από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το πλαίσιο μιας ευρύτερης προσέγγισης εκπαιδευτικών πρακτικών που σχετίζονται μεταξύ άλλων και με τις κατ' οίκον εργασίες, οι οποίες -σε κάθε περίπτωση- διευκρινίζεται ότι δεν αποτελούν κομμάτι του αναλυτικού προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου δεν επηρεάζεται ούτε περιορίζεται από την εφαρμογή της συγκεκριμένης δράσης. Η «μελέτη-προετοιμασία των μαθημάτων για την επόμενη ημέρα» δεν θα μπορούσε να αποτελεί διακριτό γνωστικό αντικείμενο στον βαθμό που το σύνολο των διδασκόμενων αντικειμένων περιλαμβάνουν στα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων όπως της οργάνωσης της εργασίας, της διαχείρισης του χρόνου κλπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, με εισηγήσεις του Ι.Ε.Π., έγινε ο αναγκαίος σχεδιασμός για την αναδιάρθρωση, εξορθολογισμό και διαχείριση της διδακτέας ύλης για όλα τα μαθήματα του Δημοτικού, και εστάλησαν οι σχετικές οδηγίες σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας μέσω των οικείων διευθύνσεων εκπαίδευσης.

Εξάλλου, το Ι.Ε.Π. εισηγείται σταθερά και με συνέπεια την εισαγωγή και εφαρμογή στην εκπαιδευτική πράξη σύγχρονων παιδαγωγικών και διδακτικών μεθόδων και πρακτικών, που προάγουν την ενεργητική, βιωματική, ερευνητική και ομαδοσυνεργατική μάθηση, ενώ υλοποιεί (ή σχεδιάζει) αντίστοιχες επιμορφωτικές δράσεις για των υποστήριξη των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται οι επιμορφωτικές δράσεις που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Εθνικούς Πόρους, όπως η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την εισαγωγή της περιγραφικής αξιολόγησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο: «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση του σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» (σε εξέλιξη), η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πλαίσιο της προτεινόμενης Πράξης με τίτλο: «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (ΔΔ)» (υπό ένταξη).

Στο βαθμό που η αρχική εφαρμογή έθεσε τα θεμέλια για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η επέκτασή της θα επιτρέψει την εμπέδωση αυτών και την κατοχύρωση μιας ανάλογης εκπαιδευτικής κουλτούρας. Επειδή ακριβώς αναγνωρίζεται η ανάγκη ύπαρξης εύλογου χρόνου για την εμπέδωση της κουλτούρας αυτής, στη σχετική περσινή εγκύκλιο, γίνεται λόγος για «παραμονή της σχολικής τσάντας των μαθητών/μαθητριών του Δημοτικού Σχολείου για τουλάχιστον ένα Σαββατοκύριακο τον μήνα, στο σχολείο» στη βάση προετοιμασίας της σχολικής κοινότητας για την επέκταση της εφαρμογής.

Σε κάθε περίπτωση, για την υλοποίηση της δράσης «Η τσάντα στο σχολείο», ακριβώς για να μη διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας και αναιρεθούν οι σκοποί του αναλυτικού προγράμματος, δίνεται η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς και τις εκπαιδευτικούς κάθε σχολείου να αποφασίσουν, ανάλογα με το ωρολόγιο πρόγραμμά τους και τις εβδομαδιαίες ανάγκες του σχολείου, τον τρόπο εφαρμογής της δράσης. Έτσι, διασφαλίζεται πως η συγκεκριμένη δράση εντάσσεται ομαλά στην εκάστοτε σχολική πραγματικότητα και υλοποιείται με τη μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Επιπλέον, η εγκύκλιος προάγει την αυτορρύθμιση της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου ως προς την οργάνωση της σχολικής μονάδας και τη διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος, αφού η δράση εφαρμόζεται ύστερα από Συνεδρίαση και

Απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, ανάλογα με τις δυνατότητες και τις ανάγκες του κάθε σχολείου. Παράλληλα δείχνει εμπιστοσύνη στον/στην εκπαιδευτικό που γνωρίζοντας τόσο τις ανάγκες της τάξης του/της, όσο και τις εξατομικευμένες ανάγκες του κάθε μαθητή και μαθήτριας δύναται να σχεδιάζει και προσαρμόζει κάθε φορά τις διδακτικές και παιδαγωγικές του/της ενέργειες –μεταξύ των οποίων και τις κατ' οίκον εργασίες, πάντοτε με απώτερο στόχο το μέγιστο παιδαγωγικό όφελος των μαθητών και μαθητριών του.

Συμπερασματικά, η δράση πρέπει να ειδωθεί ως μια παιδαγωγική παρέμβαση, που προϋποθέτει και την ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων για την παιδαγωγική διάστασή της, προκειμένου να γίνει κατανοητό ότι η τσάντα αποτελεί ένα «σύμβολο» και η δράση στην ουσία εστιάζει στην ανάδειξη της ανάγκης αναστοχασμού και αλλαγής σχολικών πρακτικών που σχετίζονται με την υπερφόρτωση των μαθητών και μαθητριών με σχολικά καθήκοντα πέραν των ωρών του σχολείου από την πρώτη κιόλας σχολική ηλικία-εις βάρος -πολύ συχνά- της ανάγκης για ποιοτική και δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Ι.Ε.Π.
3. Τ.Κ.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜ.
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΡΣΟΥΝΗ